

Comisia drepturile omului și relații interetnice

CORAPORT asupra proiectului de lege privind protecția specială a copiilor împotriva deplasării în străinătate sau reținerii ilicite

(nr. 326 din 13.11.2024)

În temeiul art. 27 din Regulamentul Parlamentului, nr.797/96, Comisia drepturile omului și relații interetnice a examinat proiectul de lege nominalizat, înaintat de către Guvern și expune următoarele.

Scopul proiectului de lege este implementarea unui mecanism eficient de aplicare a prevederilor *Convenției de la Haga* din 25 octombrie 1980 *asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii* și a prevederilor *Legii nr. 370/2023 privind drepturile copilului*. Or, *Legea nr. 370/2023* prevede că statul întreprinde măsurile necesare pentru a combate acțiunile ilegale de deplasare a copilului într-un alt stat și asigură identificarea și returnarea copilului răpit în statul reședinței sale obișnuite.

Obiectul proiectului de lege este stabilirea procedurii de examinare a cazurilor ce țin de înapoierea copilului cu vârsta de până la 16 ani la reședința obișnuită a acestuia și de exercitare a dreptului de vizitare a copilului, precum și autoritățile și instituțiile responsabile de aplicarea procedurii respective.

Actualitatea proiectului derivă din prevederile Programului național pentru protecția copilului pe anii 2022-2026, aprobat de Guvern prin Hotărârea nr. 347 din 1 iunie 2022, prin care țara noastră s-a angajat să stabilească mecanisme de intervenție promptă și eficientă a sistemului de protecție la nevoile fiecărui copil. Angajamentele de aliniere a cadrului normativ național rezultă din prevederile *Convenției ONU* cu privire la drepturile copilului, ale *Acordului de Asociere* și ale altor mecanisme internaționale.

Una din acțiunile Planului privind implementarea Programului național pentru protecția copilului pe anii 2022-2026 este elaborarea și aprobarea *Legii privind punerea în aplicare a prevederilor Convenției de la Haga* din 25 octombrie 1980 *asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii* (acțiunea nr. 6).

Convenția de la Haga reprezintă un tratat care oferă o soluție rapidă de înapoiere a unui copil strămutat ilicit sau abuziv de către un părinte dintr-o țară membră a *Convenției* în alta. Un număr de 103 state au aderat la acest tratat, inclusiv toate țările membre ale Uniunii Europene. Republica Moldova a aderat

la Convenția de la Haga pe data de 29.01.1998 prin Hotărârea Parlamentului nr. 1468-XIII, iar data intrării în vigoare a Convenției a fost 1 iulie 1998.

Printre *cele mai importante aspecte* ale proiectului, putem evidenția următoarele:

1. stabilește atribuțiile Ministerului Muncii și Protecției Sociale în calitate de autoritate centrală abilitată să asigure îndeplinirea obligațiilor asumate de Republica Moldova ca urmare a aderării la Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980;

2. reglementează fiecare etapă a procesării și examinării cererilor formulate în baza Convenției de la Haga;

3. prevede soluționarea prin mediere a cauzelor care vizează înapoierea copilului în statul reședinței sale obișnuite sau exercitarea dreptului de vizitare a copilului;

4. oferă posibilitatea beneficierii de asistență juridică garantată de stat pentru persoana fizică, instituția, organismul sau autoritatea interesată din străinătate a cărei cerere îndeplinește condițiile prevăzute la art. 8 alin. (2) din Convenția de la Haga, indiferent de nivelul veniturilor;

5. reglementează aspecte privind valabilitatea și recunoașterea actelor și hotărârilor străine prezentate în cadrul procedurii de examinare a cererilor, formulate în baza *Convenției*;

6. prevede adoptarea măsurilor de protecție a copilului de către instanța de judecată pe întreaga durată a procesului, care vor putea fi dispuse printr-un act de dispoziție nesusceptibil de atac. Astfel, instanța de judecată va putea dispune ridicarea pașaportului copilului sau a altui document de călătorie, după caz, iar în lipsa acestuia interzicerea eliberării unui document de călătorie pentru copil, sau interzicerea traversării de către copil a hotarelor Republicii Moldova pentru o anumită perioadă de timp;

7. stabilește procedura și măsurile în cazul constatării deplasării sau reținerii ilicite a copilului.

În concluzie, Comisia drepturile omului și relații interetnice, cu votul majorității membrilor săi (5 voturi pentru), propune plenului Parlamentului examinarea proiectului de lege nr.326 din 13.11.2024.

Grigore NOVAC,
Președintele Comisiei